

Samen vooruit

Strategisch Plan 2026-2028

**Wilde
Ganzen**

Inhoudsopgave

Voorwoord	03
De wereld om ons heen	05
Transities en trends in ontwikkelingssamenwerking	07
Wie zijn wij?	09
De verandertheorie	10
Onze aanpak	11
Bijlage A: Begrippenlijst	15
Bijlage B: Afkortingen	16

Om de strategie helder en toegankelijk te maken, lichten we enkele kernbegrippen nader toe.
Deze begrippen zijn gemarkeerd met een sterretje (★) en worden toegelicht in Bijlage A: Begrippenlijst.

Voorwoord

We leven in onzekere tijden met forse uitdagingen. Vlakbij woedt een oorlog, polarisatie en populisme vieren hoogtij, klimaatverandering is een grote uitdaging, democratieën en mensenrechten staan onder druk, overheden falen, sociale media hebben schaduwzijden, Afrika kampt met een bevolkingsexplosie en het 'westen' is kwetsbaar afhankelijk van China.

De rafelranden van globalisering worden scherper en daardoor trekken mensen en landen zich terug op eigen erf met nadruk op zelfvoorziening, eigen belang en lokalisatie. En lokaal kunnen mensen veel. Bij respons op recente crises bleken lokale gemeenschappen flexibeler, innovatiever en daadkrachtiger dan internationale organisaties. Met minder middelen.

Ook binnen ontwikkelingssamenwerking staat lokalisatie hoog op de agenda; globale uitdagingen vragen om lokale antwoorden. In de benadering van Wilde Ganzen staan lokale gemeenschappen centraal. Hoe krijgen zij meer zeggenschap over hun eigen toekomst? Dit vraagt om

reflectie op onze werkwijze. Als donor moeten we niet (langer) de partij zijn die bepaalt hoe armoede, onrecht en uitsluiting bestreden worden. Een evenwichtige machtsbalans tussen donor en ontvanger is daarvoor essentieel.

Wilde Ganzen zet zich in voor een rechtvaardige en solidaire wereld. Wij versterken initiatieven van aanpakkers en hun organisaties om armoede te doorbreken en zelfredzaamheid te vergroten, zodat ze op eigen kracht hun toekomst kunnen vormgeven. We nemen daarbij als vertrekpunt wat er wél is, wat wél kan, wat wél gebeurt. Dit creëert positieve energie, geeft zelfvertrouwen, benut talent en versnelt verandering. Omgekeerd werkt focus op problemen juist verlamdend.

De wereldwijde uitdagingen zijn aanzienlijk, maar niet nieuw. Al in ons vorige strategisch plan werd voor een benadering gekozen die succesvol en effectief bleek als respons op externe ontwikkelingen. Dit nieuwe plan bouwt voort op de al ingezette koers. Onze aanpak rust

op drie pijlers. De eerste en centrale pijler vormt de cofinanciering van initiatieven van lokale organisaties en hun gemeenschappen. Dit doen we vooral samen met particuliere ontwikkelingsinitiatieven (POI), waarin we extra investeren dankzij het nieuwe programma CivicFocus. Ook verdubbelen we lokaal geworven middelen. Want als mensen zelf mee investeren, zijn zij mede-eigenaar en is hun initiatief duurzaam verankerd. Verder zetten we in op participatief doneren, waarbij lokale gemeenschappen zelf beslissen over verdeling en toekenning van onze bijdragen.

Daarnaast investeren we in lokale organisaties. Dit ter versterking van hun autonomie, veerkracht, inclusiviteit en hun verankering in plaatselijke gemeenschappen. Thema's waarop we ons richten zijn participatief werken, genderrechtvaardigheid, lokale fondsenwerving en lobby. Ons trainingsprogramma Change the Game Academy – ooit gestart om lokale organisaties minder afhankelijk te maken van buitenlandse hulp – speelt hierin een sleutelrol.

In de derde pijler stimuleren we mensen en organisaties om te leven en werken als wereldburgers: we zijn gelijkwaardig, wederzijds afhankelijk en samen verantwoordelijk. We richten ons hierbij op POI, donateurs, fondsen en publiek. Rigide bezuinigingen tonen dat veel mensen het belang van ontwikkelingssamenwerking niet meer zien. Wilde Ganzen ziet voor POI een grote rol om een breed publiek te enthousiasmeren voor internationale solidariteit. Met de Wilde Week zetten we POI en hun partners jaarlijks in de schijnwerpers. Verder stimuleren we wereldburgerschap met het Europese programma Connect for Global Change.

De praktische keuzes en beweging die we maken zijn gebaseerd op onze twee unieke kenmerken: grootschalige samenwerking met POI in Nederland

en internationaal thought leadership op lokale fondsenwerving. Bewegingen die we maken:

- Van centraal naar lokaal: bevoegdheden verschuiven naar het globale Zuiden
- Van eenmalig naar meerjarig: meer lange termijn samenwerkingen
- Van losse interventies naar integrale capaciteitsversterking
- Van individuele POI naar een zichtbare beweging.

Verder vergroten we onze inzet op:

- Kinderen en jongeren: onderwijs blijft de meest effectieve investering. Verder intensiveren we het Blue Ambition Fund gericht op werkgelegenheid voor jongeren vanwege de enorme jeugdwerkloosheid en de bevolkingsexplosie in Afrika.
- Klimaat: klimaatverandering heeft grote impact op mensen die in armoede leven. Wilde Ganzen zet bijvoorbeeld met Change the Game Green trainingen specifiek in op natuurbeheer en -behoud.

Met dit strategisch plan beogen we een verdere lokale verankering van ons werk – zowel in ontwikkelingslanden als in Nederland – en investeren we in wereldwijde verbondenheid.

Kees de Jong
directeur

De wereld om ons heen

We leven in een tijd van grote veranderingen. Over de hele wereld voelen mensen de gevolgen van toenemende spanningen, economische onzekerheid en maatschappelijke verschuivingen. Tegelijkertijd zien we ook een groeiende beweging van mensen die verantwoordelijkheid nemen, nieuwe vormen van solidariteit ontwikkelen en lokale kracht mobiliseren. Juist in deze dynamische context willen wij koers houden, met oog voor de werkelijkheid én voor de mogelijkheden.

Polarisatie en verbondenheid

In veel delen van de wereld groeit de kloof tussen landen, waarden en mensen. Spanningen binnen en tussen machtsblokken zorgen ervoor dat internationale samenwerking steeds meer onder druk komt te staan. De neiging om terug te vallen op eigen waarden en belangen

— nationaal, ideologisch of economisch — neemt toe. Tegelijkertijd ontstaan juist op lokaal niveau nieuwe vormen van verbinding. Gemeenschappen* slaan de handen ineen, en zoeken binnen hun directe omgeving naar oplossingen die werken.

Krimp van democratische ruimte

In autoritaire en ook in democratische samenlevingen worden burgerrechten en vrijheden onder druk gezet. Maatschappelijke organisaties — onze partners — krijgen steeds vaker te maken met wetgeving, bureaucratie of zelfs intimidatie die hun werk bemoeilijkt. Ook het vertrouwen in overheden neemt af. Mensen zien dat overheden falen in het bieden van veiligheid, toegang tot basisvoorzieningen zoals schoon drinkwater, gezondheidszorg en goed onderwijs, en eerlijke economische kansen. Maar in dat vacuüm ontstaat ook iets anders: een krachtige beweging van onderop, waarin burgers het heft in eigen hand nemen en zelf de verandering vormgeven die zij nodig vinden.

Klimaatverandering

De impact van klimaatverandering raakt met name gemarginaliseerde groepen. Mensen die van het land afhankelijk zijn voor hun bestaan, zoals kleinschalige boeren, pastoralisten en inheemse groepen. Armoede neemt toe, de strijd om kostbare bronnen leidt soms tot geweld, en er vindt meer migratie plaats naar leefbaardere plekken. Tegelijkertijd worden ook mensen die in stedelijke sloppenwijken wonen hard geraakt door natuurgeweld.

Jong en in beweging

De wereldbevolking blijft groeien, vooral in Afrika, waar de meerderheid jonger is dan twintig. Voor veel jongeren is er weinig uitzicht op werk, onderwijs of stabiel inkomen, terwijl de kosten van levensonderhoud stijgen. Dit geeft sociale onrust en vergroot de migratiedruk richting Europa, dat zelf kampt met vergrijzing en arbeidskrapte. Tegelijk zien we bij veel jongeren een sterke wil om vooruit te komen en bij te dragen aan hun gemeenschap*. Gerichte investeringen in onderwijs en werkgelegenheid geven hen weer hoopvolle perspectieven.

Digitale versnelling en nieuwe machtsverhoudingen

In korte tijd is onze wereld digitaal veranderd. De scheidslijn tussen fysiek en online vervaagt. We werken, leren en ontmoeten elkaar steeds vaker digitaal. De opkomst van kunstmatige intelligentie voegt daar een nieuwe dimensie aan toe. Toegang tot technologie en data is inmiddels cruciaal geworden voor ontwikkeling, economie en zelfs democratie. Maar wie heeft die toegang? En wie bepaalt hoe data worden gebruikt? Hier ligt een uitdaging om digitale ongelijkheid tegen te gaan en technologie in te zetten voor het algemeen belang.

Genderrechtvaardigheid

Bovenstaande uitdagingen worden voor veel vrouwen en meisjes nog eens versterkt door de bestaande machts- en kansenongelijkheden die velen ondervinden in het dagelijks leven. Vaak spelen ze een kleinere rol bij besluitvorming over problemen die ook hen aangaan, en hebben ze minder toegang tot innovatieve kennis en investeringen. Vrouwelijk leiderschap is cruciaal om het perspectief van vrouwen en meisjes – en daarmee hun belangen – van invloed te laten zijn. De positieve impact daarvan draagt bij aan de gehele samenleving.

Tussen urgentie en hoop

De wereld om ons heen is complex, gelaagd en voortdurend in beweging. Tegelijkertijd is het ook een wereld vol initiatief*, veerkracht en verbondenheid. We zien het elke dag in de projecten* die we ondersteunen: mensen die, ondanks alles, opstaan, samenwerken en bouwen aan betere omstandigheden voor hun gemeenschap. Wij geloven dat échte verandering begint bij mensen zelf – mensen die samen hun gemeenschap versterken. Concreet, lokaal én met blijvende impact.

Transities en trends in ontwikkelingssamenwerking

Ontwikkelingssamenwerking

Het begrip ontwikkelingshulp ontstond vlak na de tweede wereldoorlog toen de wereld in drieën werd verdeeld: eerste, tweede en derde wereld ofwel het rijke Westen, het communistische Oostblok en de ontwikkelingslanden. Gebaseerd op het Marshall Plan werden grootschalige modernisatieprojecten uitgerold met matig succes. Hierop volgden respectieve benaderingen gericht op onafhankelijkheid, basisbehoeften, structurele aanpassing, duurzame ontwikkeling en participatie. De laatste benadering stimuleerde de groei van maatschappelijke organisaties.

Momenteel staan vooral dekolonisatie[★] en lokalisatie centraal. Het streven is naar meer gelijke verdeling van macht en beslissingsbevoegdheid (Shift the Power[★]), erkennen van machtsongelijkheid en suprematie-denken sinds de koloniale tijd (dekolonisatie), en meer lokaal geleide, 'bottom-up'[★] hulp (locally-led development,

lokalisatie, local solutions to global challenges).

Ondanks goede wil blijkt het lastig om het hulpsysteem te veranderen: de gevestigde belangen zijn groot en patronen zijn hardnekkig.

Voor een adequate respons op globale uitdagingen als pandemie en klimaatcrisis blijken lokale wendbaarheid, innovatievermogen en veerkracht onmisbaar. Plaatselijke gemeenschapsorganisaties beschikken meer over deze kwaliteiten dan overheden, nationale organisaties en top-down internationale hulpsystemen.

Daarom is voor blijvende verandering en eigenaarschap een bottom-up benadering cruciaal. Strategieën zijn effectiever en efficiënter met initiële lokale inbreng van kennis, innovatie en daadkracht, met name van gemeenschappen. Zodat lokale mensen en hun organisaties een leidende en beslissende rol hebben in het vormgeven van hun eigen verandering, narratief en toekomst.

Maatschappelijke organisaties

In veel lage- en middeninkomenslanden staan maatschappelijke organisaties voor twee grote uitdagingen:

- **Verminderde maatschappelijke ruimte**
Maatschappelijke organisaties krijgen van overheden steeds minder ruimte om hun stem te laten horen en hun werk te doen. Uit angst voor terrorisme, corruptie, witwassen, kritische tegengeluiden en privacyschending wordt restrictieve wetgeving ingevoerd. Daarnaast zetten overheden in veel landen maatschappelijke organisaties weg als 'foreign agent' als zij werken dankzij buitenlandse steun. Daarmee staat hun legitimiteit en authenticiteit onder druk.
- **Afnemende donorbudgetten**
Wereldwijd is er veel minder geld beschikbaar voor ontwikkelingssamenwerking. Vooral vanuit overheden, waarbij USAID als grote donor vrijwel verdwenen is. Veel maatschappelijke organisaties in het globale Zuiden worstelen om voldoende geld te werven voor hun werk. Hierbij vinden ze ook amper ruimte en vrijheid om zich te ontwikkelen tot duurzame organisaties. Daarnaast geven veel donoren grote bijdragen die meestal naar grote organisaties gaan, waardoor er in de hulpketen uiteindelijk maar zeer weinig overblijft voor kleine gemeenschapsorganisaties.

Ondanks alles is het maatschappelijk middenveld nog springlevend. Recente uitdagingen als klimaatverandering en de oorlog in Oekraïne laten zien dat juist lokaal en van onderop adequaat gerespondeerd wordt door kleinschalige organisaties en bewegingen. Zij zijn wendbaar, innovatief, bestendig en daadkrachtig. Daarom verdienen zij een centrale en dominante plek in de herinrichting van het hulpsysteem, dat daarmee kan winnen aan efficiëntie en effectiviteit.

Nederland

In Nederland is het politieke en maatschappelijke draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking gedaald. Ontwikkelingssamenwerking is toe aan een nieuw, positief en verbindend narratief dat burgers – onze samenleving – aanspreekt. Door draconische bezuinigingen en stopzetting van subsidies zien veel ontwikkelingsorganisaties hun inkomsten teruglopen, waardoor ook hun partnerorganisaties in het globale zuiden minder te besteden hebben. Wel is er groeiende aandacht voor basisvoorzieningen, lokaal eigenaarschap[★] en burgerinitiatieven. Deze aanpak sluit goed aan bij de strategie van Wilde Ganzen.

De beschreven trends maken lokale weerbaarheid, kleinschaligheid, participatie, eigenaarschap en burgerbetrokkenheid urgenter dan ooit. Dit vormt de kern van onze strategische keuzes voor 2026-2028.

Wie zijn wij

Onze visie

Een wereld waarin mensen die in armoede leven op eigen kracht hun toekomst verbeteren.

Onze missie

Wilde Ganzen zet zich in voor een rechtvaardige en solidaire wereld. Wij versterken initiatieven van aanpakkers en hun organisaties om armoede te doorbreken en zelfredzaamheid★ te vergroten.

Op eigen kracht: eigen problemen oplossen en leven vormgeven met behulp van eigen talenten, mogelijkheden en beschikbare hulpbronnen, vaak in samenwerking met het sociale netwerk en met aandacht voor zelfregie, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid.

Onze kernwaarden

Onze kernwaarden en drijfveren zijn:

Ons verhaal

Eigen kracht betekent vertrouwen op wat mensen zelf inbrengen: talenten, ideeën, energie, middelen. Die kracht groeit wanneer gemeenschappen samenwerken en zelf de regie nemen over veranderingen die voor hén belangrijk zijn.

Armoede, onrecht en uitsluiting staan dit vaak in de weg. Ze maken mensen klein, nemen initiatieven uit handen en laten talent onbenut. Zo ontstaat een dagelijkse achterstand die miljoenen mensen belemmert.

Tegenover deze werkelijkheid staan talloze initiatieven die laten zien dat verandering wél mogelijk is: kleine, moedige stappen van mensen die geloven in verbondenheid, gelijkwaardigheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Met hen werken wij samen; aanjagers en aanpakkers die het verschil maken.

Wij geloven in concrete, doeltreffende en duurzame initiatieven op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, kinderopvang, voedselzekerheid, water en sanitatie, klimaat en milieu. Want wat mensen zelf starten, heeft de meeste impact én blijft bestaan.

Die overtuiging geeft solidariteit voor ons betekenis: omzien naar elkaar, ook als je elkaar niet kent, vanuit gelijkwaardigheid, betrokkenheid en respect.

Wilde Ganzen is een beweging van mensen die geloven dat het anders kan. Die weten dat echte vooruitgang groeit in gemeenschappen zelf, en die zich inzetten voor een wereld waarin ieder mens ertoe doet.

We nodigen iedereen uit om daaraan bij te dragen: door te geven, te delen, te steunen of te luisteren.

De verandertheorie (Theory of Change)

Om armoede plaats te zien maken voor zelfredzaamheid zijn strategieën nodig die in onze 'Theory of Change' (ToC) zijn beschreven.

Wij geloven dat mensen en gemeenschappen die in armoede leven op eigen kracht hun toekomst kunnen verbeteren als ze zelfredzaam zijn, blijvende toegang hebben tot basisvoorzieningen en ondersteund worden door lokale maatschappelijke organisaties.

- ① Zelfredzaamheid groeit wanneer gemeenschappen hun eigen keuzes maken en betrokken zijn bij oplossingen. Wij financieren daarom initiatieven die kleinschalig en duurzaam★ zijn, en gedragen worden door de gemeenschappen die te maken hebben met armoede, onrecht en uitsluiting. Dit vormt de eerste pijler van onze strategie.
- ② Lokale maatschappelijke organisaties kunnen gemeenschappen beter ondersteunen als ze autonoom★ en inclusief kunnen opereren. Daarom investeren wij in de kracht en autonomie van lokale partnerorganisaties★, zodat zij hun gemeenschappen duurzaam kunnen ondersteunen. Dit is onze tweede strategie.

- ③ We willen meer mensen inspireren om te handelen vanuit wereldburgerschap: gelijkwaardigheid, wederzijdse afhankelijkheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarmee versterken we niet alleen onze eigen missie, maar ook het draagvlak voor een rechtvaardige en solidaire wereld. Dit vormt de basis van onze derde strategie.

Hoe dit in de praktijk uitpakt gaan we na met onze onderzoek-agenda. Belangrijk onderdeel daarvan is onze bijzondere leerstoel bij de Radboud Universiteit Nijmegen met Sara Kinsbergen als buitengewoon hoogleraar, gericht op de rol van burgers in duurzame ontwikkeling. Drie onderzoeksterreinen krijgen daar speciale aandacht: de verschuiving van macht naar lokale gemeenschappen en organisaties; de samenwerkingswijze tussen 'zuidelijke' en 'noordelijke' organisaties (inclusief Particulier Ontwikkelingsinitiatief (POI)★). en het effect daarvan op lokaal eigenaarschap; de relatie tussen POI en wereldburgerschap.

Onze aanpak

In 'Wie zijn wij?' beschrijven we ons doel: mensen en gemeenschappen in staat stellen om op eigen kracht hun toekomst te verbeteren. In 'De verandertheorie' leggen we uit welke aannames en mechanismen centraal staan in onze Theory of Change (ToC). In 'Onze aanpak' werken we uit welke strategische keuzes we maken, mede in het licht van de ontwikkelingen die aan bod komen in 'De wereld om ons heen' en 'Transities en trends in ontwikkelingssamenwerking'. Ook beschrijven we hoe deze keuzes zich vertalen in concrete aanpakken en in de beweging die we als organisatie maken.

Ons afwegingskader

De wereld om ons heen verandert snel. Om richting te houden, moeten we steeds opnieuw bepalen waar onze bijdrage betekenisvol is. Niet alle problemen kunnen of willen wij namelijk zelf aanpakken, en niet iedere rol past bij een organisatie van onze schaal en aard. Daarom hanteren wij een helder afwegingskader:

- Als globale ontwikkelingen vragen om lokale, kleinschalige en gemeenschapsgedragen antwoorden, dan kiezen wij ervoor om juist die lokale kracht te versterken.
- Als het hulpsysteem grote, top-down geldstromen blijft bevoordelen, dan richten wij ons op het deel van het systeem dat vaak het minst bereikt wordt: lokale maatschappelijke organisaties en gemeenschapsinitiatieven★.
- Als het maatschappelijk vertrouwen in ontwikkelingssamenwerking en internationale solidariteit afneemt, dan zien wij een specifieke rol voor ons in het stimuleren van wereldburgerschap en het betrekken van burgers, donoren en POI.

We richten onze aandacht op die plekken waar onze bijdrage echt betekenisvol is en waar wij met onze unieke kwaliteiten de meeste toegevoegde waarde kunnen leveren. Wilde Ganzen onderscheidt zich op twee gebieden: de samenwerking met Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven (POI)★ en lokale fondsenwerving.

○ Onze unieke samenwerking met Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven (POI):

Dit zijn initiatieven van Nederlandse burgers die zich met lokale partnerorganisaties ter plekke inzetten om concreet verschil te maken. Niet via grote instituten, maar in persoonlijk contact, met veel kennis, verbindende kracht en een groot netwerk. POI betrekken hun achterban actief bij hun werk, en dragen daarmee bij aan draagvlak voor internationale samenwerking en wereldburgerschap. Zo versterken ze internationale solidariteit in Nederland.

○ Onze specialisatie in lokale fondsenwerving:

Lokale fondsenwerving is een tastbare uiting van 'op eigen kracht' en versterkt eigenaarschap en duurzaamheid van initiatieven. Wilde Ganzen is initiatiefnemer van Change the Game Academy (CtGA), een innovatieve alliantie van zeventien zuidelijke partners die duizenden maatschappelijke organisaties traint en coacht in lokale fondsenwerving, en daarnaast trainingen verzorgt op thema's als mobilisatie van lokale steun, social accountability, genderrechtvaardigheid. CtGA draagt bij aan de autonomie van lokale organisaties en sluit naadloos aan bij onze visie op zelfredzaamheid.

Onze drie strategieën

Onze strategie rust op drie pijlers:

- ① Cofinancieren* van gemeenschapsgedragen initiatieven
- ② Versterken van lokale maatschappelijke organisaties
- ③ Stimuleren van wereldburgerschap

Deze drie strategieën zijn direct verbonden met de beschreven trends in ontwikkelingssamenwerking, het maatschappelijk middenveld en de context in Nederland.

VISIE

Een wereld waarin we mensen die in armoede leven op eigen kracht hun toekomst verbeteren

MISSIE

Wilde Ganzen zet zich in voor een rechtvaardige en solidaire wereld. Wij versterken initiatieven van aanpakkers en hun organisaties om armoede te doorbreken en zelfredzaamheid te vergroten

STRATEGIE 1

We cofinancieren initiatieven van lokale maatschappelijke organisaties ter versterking van lokale gemeenschappen.

STRATEGIE 2

We versterken de capaciteiten van lokale maatschappelijke organisaties zodat ze autonoom en inclusief kunnen opereren en gemeenschappen kunnen blijven ondersteunen.

STRATEGIE 3

We stimuleren mensen en organisaties om te handelen vanuit de principes van wereldburgerschap: gelijkwaardigheid, wederzijdse afhankelijk & samen verantwoordelijk.

Strategie 1: Cofinancieren van gemeenschapsgedragen initiatieven

Deze strategie is ons vertrekpunt: we cofinancieren initiatieven van lokale partnerorganisaties (LPO's) en gemeenschappen die bijdragen aan het verbeteren van hun levenssituatie en het vergroten van hun zelfredzaamheid. Dit sluit aan bij trends als toenemende lokale weerbaarheid, falende overheden in basisvoorzieningen en de noodzaak van lokaal eigenaarschap.

Wij geven hier vorm aan via drie complementaire aanpakken:

POI-cofinanciering

Samen met POI cofinancieren wij concrete gemeenschapsgedragen initiatieven van LPO's. Deze initiatieven zijn vaak gericht op onderwijs, gezondheidszorg, kindermilieu, voedselzekerheid, water en sanitatie, klimaat en milieu, omdat hier lokaal de grootste leemtes worden ervaren. De concrete resultaten hiervan stellen gemeenschappen, LPO's en POI in staat

om "met volle handen te lobbyen" richting lokale en nationale besluitvormers.

Verdubbeling (matchfunding* en premie op lokale fondsenwerving)

We verdubbelen lokaal geworven middelen door LPO's. Wanneer gemeenschappen en LPO's lokaal middelen werven voor hun initiatief, staat dat borg voor draagvlak, eigenaarschap en duurzaamheid. Wilde Ganzen stimuleert dit door verdubbeling. Deze prikkel voor lokale fondsenwerving geven we in focuslanden* onder meer samen met nationale partnerorganisaties* (NPO's).

Participatieve financiering (participatory grantmaking)

Bij zeer kleine, lokale projecten laten we gemeenschappen zelf beslissen over de inzet van onze bijdragen. Dit past bij onze overtuiging dat lokalisatie een positieve trend is. Het vergroot eigenaarschap, legitimiteit en duurzaamheid van voorzieningen. Deze strategie pakken wij nadrukkelijk op, omdat zij aansluit bij onze schaal, historie en unieke samenwerking met POI en LPO's, en omdat juist hier in het huidige hulpsysteem nog veel onbenut potentieel ligt.

Strategie 2: Versterken van lokale maatschappelijke organisaties

De tweede strategie is gericht op het versterken van de autonomie, veerkracht en inclusiviteit van lokale maatschappelijke organisaties, zodat zij hun gemeenschappen blijvend kunnen ondersteunen. Dit is ons antwoord op twee grote trends: de krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de sterke vermindering van donorbudgetten voor organisaties in het globale Zuiden.

We focussen op vier thema's binnen capaciteitsversterking:

Gemeenschapsparticipatie*

We ondersteunen organisaties om samen met gemeenschappen behoeften, rechten en oplossingen in kaart te brengen en hen in alle fasen van initiatieven te betrekken. Medeverantwoordelijkheid vergroot eigenaarschap en blijvende verandering.

Lokale fondsenwerving

We trainen organisaties om in hun eigen context financiering te mobiliseren, onder andere via het Change the Game Academy-programma*. Dit vergroot hun financiële veerkracht, lokaal draagvlak en onafhankelijkheid.

Lokale steun mobiliseren

We versterken organisaties in hun vermogen om zich uit te spreken, allianties te smeden en te lobbyen bij (lokale) overheden, om zo ruimte voor het maatschappelijk middenveld te vergroten.

Genderrechtvaardigheid

We stimuleren organisaties om gender-inclusief en bij voorkeur gender-transformatief te werken, zodat vrouwen en mannen in de gemeenschap gelijkwaardig meebeslissen en profiteren.

Juist hier kiezen wij ervoor om actief te zijn, omdat sterke lokale organisaties cruciaal zijn voor duurzame, lokaal geleide ontwikkeling – een taak die niet vanzelf wordt opgepakt door grotere internationale spelers.

Strategie 3: Stimuleren van wereldburgerschap

De derde strategie richt zich op het stimuleren van mensen en organisaties om te handelen vanuit de principes van wereldburgerschap: gelijkwaardigheid, wederzijdse afhankelijkheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een rechtvaardige en solidaire wereld. Dit sluit aan bij de trend van afnemend draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking, toenemend populisme en polarisatie.

De principes van wereldburgerschap sluiten aan bij onze kernwaarden en drijfveren. Ze zitten verweven in ons DNA en ondersteunen en versterken onze aanpak en strategie.

Kernwaarden Wilde Ganzen	Principes Wereldburgerschap
Menselijke maat	Gelijkwaardig <i>Wederzijds respect</i>
Samen aanpakken	Samen verantwoordelijk
Positief betrokken	Wederzijds afhankelijk <i>Mensen verbinden</i>

Bij Wilde Ganzen begint wereldburgerschap bij mensen. Bij het erkennen van hun kracht, waardigheid en vermogen om verschil te maken – voor zichzelf én voor anderen.

Wereldburgerschap gaat over het besef dat we deel uitmaken van een groter geheel, dat verder reikt dan de grenzen van onze eigen gemeenschap. We willen dat meer mensen zich betrokken voelen bij een rechtvaardige, solidaire en duurzame wereld. En dat meer burgers met hun tijd, kennis, netwerk én geld betrokken zijn bij ontwikkelingssamenwerking. In deze tijd van afnemend draagvlak, toenemend populisme en inperking van burgerrechten, is het stimuleren van deze betrokkenheid cruciaal. Wereldburgerschap willen we bevorderen bij alle stakeholders, zoals burgers, donoren, POI, LPOs, vermogensfondsen, (I)NGOs, netwerken en kennisinstituten.

We zetten in op:

POI

Betrekken en versterken van POI in hun rol als brug tussen lokale partnerorganisaties en het Nederlandse publiek

Fondsen en donateurs

Inspireren van donateurs en fondsen om te geven en te financieren vanuit gelijkwaardige samenwerking

Burgers

Verbreden van betrokkenheid van burgers in Nederland en daarbuiten via onder meer Connect for Global Change, de Wilde Week en CivicFocus*.

Deze strategie pakken wij nadrukkelijk op, omdat onze samenwerking met POI, onze communicatieve kracht en programma's als Connect for Global Change ons hierin een geloofwaardige en onderscheidende positie geven.

Concrete bewegingen

Binnen onze strategie staan vier concrete bewegingen centraal:

1 Van centraal naar decentraal

We beleggen meer bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij organisaties in het Zuiden en laten capaciteitsversterking uitvoeren door lokale trainers en experts. Ook participatief doneren valt hieronder: door besluitvorming bij gemeenschappen te leggen, bevorderen we eigenaarschap.

2 Van korte naar langdurige samenwerking

Om bij te dragen aan duurzame ontwikkeling willen we meerjarige samenwerkingen met onze lokale partnerorganisaties aangaan.

3 Van losse interventies naar integrale ondersteuning

We willen lokale partnerorganisaties een gecoördineerd capaciteitsversterkingspakket aanbieden dat hen helpt (veer)krachtiger, autonomer en meer zelfredzaam te worden.

4 Van losse stichtingen naar een zichtbare beweging van POI

Via onder andere de Wilde Week en het programma CivicFocus maken we het werk van POI zichtbaar en versterken we onderlinge samenwerking. Zo bouwen we aan een bredere beweging voor internationale solidariteit.

In **focuslanden** – landen met een groot aantal partners waar we onze inspanningen op concentreren – maken we deze bewegingen concreet. De uitkomsten van het lopende lokalisatietraject (2025 e.v.) gebruiken we om decentralisatie verder te implementeren, onder meer door het contracteren van coördinerende partnerorganisaties met brede bevoegdheden. In niet-focuslanden blijven we initiatieven ondersteunen zonder centrale capaciteitsopbouw of coördinerende partners.

Verdere ontwikkelingen

Naast de genoemde bewegingen duiden ook andere ontwikkelingen onze koers:

- *Blue Ambition Fund*: de sociaaleconomische zelfredzaamheid van jongeren willen we bevorderen door beroepsonderwijs, ondernemerschap en baancreatie. Deze thematische lijn groeit significant en wordt strategisch verder ontwikkeld. Dit gelet op de grote werkloosheid en beperkte toekomstperspectieven voor veel jongeren in het globale zuiden. De uitbouw van dit programma zal vooral in Afrika plaatsvinden, waar een explosieve bevolkingsgroei gaande is.
- We verhogen het premiepercentage voor initiatieven van lokale partnerorganisaties met POI incidenteel van 50% naar 100%, tijdens de Wilde Week wanneer hun werk in de schijnwerpers staat.
- We streven naar een sterke groei in *Matchfunding en Participatory Grantmaking*.
- We zetten *Change the Game Academy* (CtGA) onverminderd in voor bredere capaciteitsversterking, zoals het mobiliseren van lokale steun. We faseren onze secretariaatsrol in CtGA uit en zoeken naar een breder draagvlak voor financiering door derden.
- We intensiveren onze focus op genderrechtvaardigheid, jongeren, klimaatverandering en natuurbeheer en -behoud (onder meer via CtGA Green).
- We benutten geleerde lessen uit ons aflopende programma *Giving for Change*. Zo integreren we *Communities of Practice* – lokale, regionale en thematische samenwerkingsverbanden van maatschappelijke organisaties – in CtGA en matchfunding. Via nationale, Europese en internationale netwerken blijven we pleiten voor lokalisatie en gelijkwaardig samenwerken.
- In Europa leiden we het *Connect for Global Change* programma (2024-2027) voor wereldburgerschap. Gefinancierd door de EU activeren we via circa 550 kleine NGO's in 11 landen EU-burgers – waaronder jongeren – voor duurzame ontwikkeling.

Bijlage A: Begrippenlijst

- **Autonoom:** In staat zelfstandig te opereren, eigen keuzes te maken en duurzame activiteiten voort te zetten, met een toereikende financiële basis en minimale afhankelijkheid van buitenlandse steun.
- **Bottom up:** Benadering waarbij verandering begint bij lokale gemeenschappen en organisaties, in plaats van top-down opgelegd door externe partijen.
- **CivicFocus:** Een nieuw programma gefinancierd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken dat particuliere ontwikkelingsinitiatieven ondersteunt. Het richt zich op versterking van hun unieke kracht: vrijwillige, kleinschalige en persoonlijke samenwerking tussen Nederlandse burgers en lokale gemeenschappen, met nadruk op gelijkwaardigheid, duurzaamheid en publieksbetrokkenheid.
- **Cofinancieren:** Cofinanciering betekent dat Wilde Ganzen een deel van het budget van een project bijdraagt, bovenop de middelen die de lokale partnerorganisatie en/of de POI zelf werven. Samen maken deze bijdragen het project financieel mogelijk.
- **Dekolonisatie:** Erkenning en doorbreken van koloniale machtsongelijkheden, suprematie-denken en westerse dominantie in hulp- en samenwerkingsrelaties.
- **Duurzaam:** De mate waarin de positieve effecten van een project of programma langdurig zijn.
- **Focuslanden:** Landen waar Wilde Ganzen veel partners heeft en inspanningen concentreert voor maximale impact en duurzaamheid.
- **Gemeenschap:** Een groep mensen die samen komen op basis van gedeelde belangen, doelen of uitdagingen, die werken aan gemeenschappelijke oplossingen of verbetering van hun situatie. Deze gemeenschap kan geografisch, sociaal, cultureel of op basis van andere kenmerken worden gedefinieerd en is vaak betrokken bij collectieve actie en samenwerking op een lokaal of globaal niveau.
- **Gemeenschapsparticipatie:** Actieve betrokkenheid van gemeenschappen in alle fases van een initiatief — van probleemstelling en ontwerp tot uitvoering en evaluatie — waarbij hun kennis, behoeften en keuzes leidend zijn.
- **Initiatief:** het beginnen van een plan, voorstel of aanpak, met als doel verbetering, vernieuwing of probleemoplossing.
- **Lokale Partnerorganisatie (LPO):** Een maatschappelijke organisatie in een laag- of middeninkomensland die zich inzet voor het verbeteren van basisvoorzieningen en leefomstandigheden binnen lokale gemeenschappen.
- **Lokaal eigenaarschap:** het gevoel en de verantwoordelijkheid van gemeenschappen om zelf hun initiatieven te dragen, uitvoeren en onderhouden.
- **Matchfunding:** Projecten van LPO's die geen ondersteuning krijgen van een POI. De beoordeling wordt gedaan door de NPO. Het doel is om maatschappelijke organisaties aan te moedigen lokaal fondsen te werven om zo minder afhankelijk te worden van buitenlandse steun en/of ze te stimuleren om meer te leren op het vlak van lobby en het aanspreken van de lokale overheid.
- **Nationale Partnerorganisatie (NPO):** Een maatschappelijke organisatie in een laag- of middeninkomensland die, samen met Wilde Ganzen, lokale initiatieven versterkt door projecten en programma's te ondersteunen, uit te voeren en/of te begeleiden.
- **Particulier Ontwikkelingsinitiatief (POI):** Een maatschappelijke partnerorganisatie die in Nederland of België fondsen werft en samenwerkt met Wilde Ganzen om LPO's te ondersteunen en om projecten in het buitenland te laten slagen.
- **Programma:** Een samenhangende reeks activiteiten of initiatieven die bijdragen aan duurzame verandering, zonder vooraf vastgestelde einddatum, gericht op het versterken van bredere systemen of structuren ter verbetering van de leefomstandigheden van mensen die in armoede leven.
- **Projecten:** Een tijdelijk, doelgericht initiatief dat wordt uitgevoerd om binnen een bepaalde tijd, met beperkte middelen en volgens afgesproken kwaliteitseisen een uniek resultaat op te leveren.
- **Shift the Power:** Internationale beweging voor het verschuiven van macht, financiering en besluitvorming van internationale donoren en grote hulporganisaties naar lokale gemeenschappen en organisaties in het ontwikkelingsland. Het doel is gelijkwaardigere partnerschappen, meer lokaal eigenaarschap en duurzame verandering van onderop.
- **Zelfredzaamheid:** Vermogen van mensen en gemeenschappen om eigen problemen op te lossen met lokale middelen, talenten, en minimale externe steun.

Bijlage B: Afkortingen

POI

Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven

LPO

Lokale Partnerorganisatie

NPO

Nationale Partnerorganisatie

PGM

Participatory Grantmaking

ToC

Theory of Change

CtGA

Change the Game Academy

CtGA Green

Change the Game Academy Green

NGO

Niet-gouvernementele organisatie

(I)NGO

(Internationale) Niet-gouvernementele organisatie

WG

Wilde Ganzen

BAF

Blue Ambition Fund

Stichting Wilde Ganzen

Piet Mondriaanlaan 14
3812 GV Amersfoort, Nederland

+31 33 204 5555
info@wildeganzen.nl
www.wildeganzen.nl

Wilde Ganzen

